

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สภาพของสังคมในปัจจุบันกำลังอยู่ในระยะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เด็กที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เป็นปัญหาที่สร้างความหนักใจให้แก่ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง เป็นเหตุให้กิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน ไม่อาจดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ คอนเนล (Connell, 1979 : 6) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูตลอดจนประสบการณ์จากทางครอบครัวของเด็กแต่ละคนที่แตกต่างกันย่อมจะส่งผลต่อการปรับตัวของเด็กเมื่ออยู่โรงเรียน เด็กที่มีการปรับตัวไม่ดี ก็จะเกิดความคับข้องใจ และแสดงพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม เช่น ทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกายเพื่อน แย่งและทำลายสิ่งของ ใช้ภาษาถ้อยคำรุนแรง ข่มขู่ คำหยาบ ดุเดือด กล่าวดูหมิ่นผู้อื่น และใช้ภาษาท่าทางที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น พฤติกรรมเหล่านี้จัดเป็นพฤติกรรมก้าวร้าว

กอร์ดอนและแกลลิมอร์ (Gordon and Gallimore, 1972 : 209 – 216) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนวัยรุ่นในรัฐฮาวาย ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยให้ครูประเมินพฤติกรรมที่เป็นปัญหาพบว่า พฤติกรรมการรบกวนผู้อื่นและส่งเสียงดังเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากที่สุด ช่าง ทัศนัญชลิ และคนอื่น ๆ (2528 : 9) กล่าวว่า พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหาในสังคม ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่คนในสังคมจะต้องหาทางแก้ไข ในทางจิตเวชถือว่าพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นเรื่องของสัญชาตญาณที่มีมาแต่แรกเกิดแต่มนุษย์ ควรจะพัฒนาพฤติกรรมก้าวร้าวในรูปแบบที่สังคมยอมรับหรือในทางสร้างเสริมความเจริญก้าวหน้า หากเด็กที่เป็นอนาคตของชาติ ยังใช้สัญชาตญาณความก้าวร้าวออกมาในรูปแบบการทำลาย แทนการสร้างสรรคก็จะส่งผลต่อการพัฒนาการของเด็ก มาลินี จุโชปะมา (มาลินี จุโชปะมา, 2520 : 93 – 98) ศึกษาวิธีแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียนที่ครูแนะแนวใช้พบว่า วิธีที่ครูแนะแนวนำมาใช้คือ คู ดี หักคะแนน กักบริเวณ ไล่ออกจากชั้นเรียน ชี้แจงให้รู้จักคิด – ถูก ให้รางวัลและการยกย่องชมเชย โอเลียรี่ (O'Leary and O'Leary, 1976 : 473 – 475) กล่าวว่า การปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงประสงค์มีหลายวิธี แต่วิธีที่เป็นระบบและสามารถนำมาใช้ในการเสริมสร้างพฤติกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ การปรับพฤติกรรม (Behavior Modification) ซึ่งวิธีของการปรับพฤติกรรมส่วนใหญ่มีแนวคิดมาจากทฤษฎีการเรียนรู้การวาง

เงื่อนไขแบบการกระทำ (Operant Conditioning) ของสกินเนอร์ (Skinner) โดยโปรแกรมการปรับพฤติกรรมนี้จะมุ่งเน้นถึงการปฏิบัติในสภาพการณ์จริง ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทุกสภาพการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถาบันทางการศึกษาได้มีการนำวิธีการนี้ไปใช้ในการปรับพฤติกรรมของผู้เรียน เทคนิคที่ใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในที่นี้คือการใช้แรงเสริมด้วยเบี้ยอรรถกร (Token Reinforcement) (Mikulus, 1978 : 89 – 94) แรงเสริมด้วยเบี้ยอรรถกรเป็นการให้แรงเสริมทางบวกวิธีหนึ่ง นักปรับพฤติกรรมจะเป็นผู้ทำข้อตกลงต่างๆ กับผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย 2 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 เป็นขั้นตอนที่ผู้เกี่ยวข้องจะมาทำสัญญาร่วมกันเกี่ยวกับปริมาณ และคุณภาพของพฤติกรรมที่จะได้รับเบี้ยอรรถกร ส่วนขั้นที่ 2 ผู้รับการปรับพฤติกรรมจะนำเบี้ยอรรถกรไปแลกเปลี่ยนรางวัลตามรายการ สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2536 : 104) กล่าวว่า การเสริมแรงเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการเพิ่มพฤติกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร เพราะไม่ก่อให้เกิดปัญหาทางอารมณ์ การที่เบี้ยอรรถกรสามารถนำไปแลกเปลี่ยนกับตัวเสริมแรงอื่น ๆ เช่น ขนม อุปกรณ์การเรียนและสิทธิพิเศษต่างๆ ฯลฯ ได้มากกว่า 1 ตัว จึงทำให้การเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร มีคุณสมบัติเป็นตัวเสริมแรงแผ่ขยาย (Generalized Reinforcers) ที่มีประสิทธิภาพในการเป็นตัวเสริมแรงอย่างมาก แมคลาฟลินและเมลาบิ (McLaughlin and Malaby, 1972 : 263 – 270) ใช้การเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรต่อพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมกับเวลาและโอกาส ในระหว่างเรียนวิชาคณิตศาสตร์และระหว่างการประชุมของนักเรียนเกรด 5 และเกรด 6 จำนวน 50 คน พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมกับเวลาและโอกาสมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็พบว่าการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนลดลงในระยะให้การเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรด้วย นอกจากนี้ได้มีการทดลองใช้เสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรกับกลุ่มตัวอย่างที่ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นในการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เมเยอร์ นาทาน และโคเปิล (Mayers, Nathan and Kopel, 1977 : 213 – 218) ทำการศึกษาใช้การเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรในการเพิ่มพฤติกรรมการเก็บวารสารคืนที่เดิมของนักศึกษาที่ใช้วารสารในห้องสมุดของมหาวิทยาลัย ผลปรากฏว่านักศึกษาที่ได้รับการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรมีพฤติกรรมการเก็บวารสารเพิ่มขึ้น สำหรับงานวิจัยในประเทศไทย สมพร สุทัศนีย์ (2522) ใช้โปรแกรมการเสริมแรงทางบวกด้วยเบี้ยอรรถกรเพื่อปรับพฤติกรรม เงียบขรึมของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 คน พบว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 4 คนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนเพิ่มขึ้นในระยะการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร สามารถลดพฤติกรรมชนอยู่ไม่สุข และพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียนของนักเรียนได้ด้วย สุวิทย์ เกตรา (2533) พบว่าการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรจะทำให้เด็กมีพฤติกรรมการทำแบบฝึกหัดวิชาคณิตศาสตร์ได้เร็วและถูกต้องมากกว่ากลุ่มไม่ได้รับการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร

ในปัจจุบันปัญหาของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ กำลังได้รับความสนใจที่จะให้ความช่วยเหลือ พัฒนา โดยพบว่ามีการศึกษาปัญหาทั้งในระดับชาติ และระดับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะปัญหาของเด็กออทิสติก ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ที่มีความบกพร่องที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการช่วยเหลือ พัฒนาอย่างเร่งด่วน เนื่องจากเด็กออทิสติกมีความรุนแรงทั้งทางด้านพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ปัญหาทางสังคม การช่วยเหลือตนเอง เพื่อให้เด็กออทิสติกมีความพร้อมที่รับการพัฒนาต่อไป

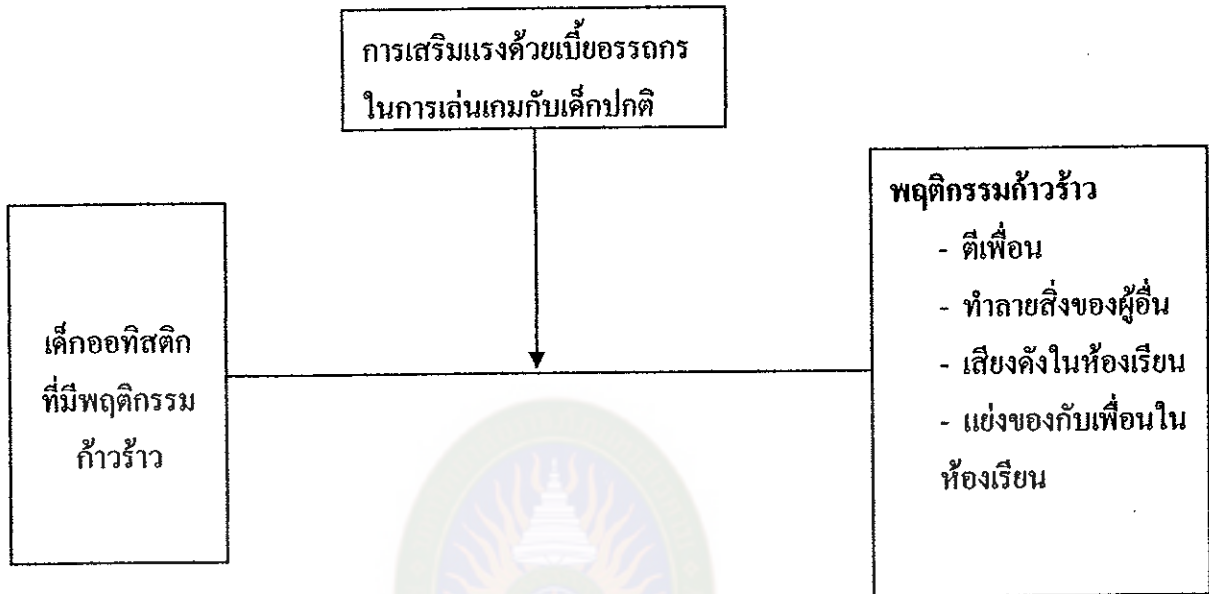
จิตแพทย์ลีโอ แคนเนอร์ เป็นคนแรกที่กล่าวถึงพฤติกรรมจำเพาะแบบหนึ่งที่พบในเด็กและให้ชื่อว่า ออทิสซึม (Autism) หรือกลุ่มอาการแคนเตอร์ โดยเรียกเด็กกลุ่มที่มีพฤติกรรมจำเพาะเช่นนี้ว่า เด็กออทิสติก ซึ่งมีความหมายว่า เด็กที่อยู่ในโลกของตัวเอง (เพ็ญแข ลิมศิลา, 2540 : 1) การเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษานับเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ในระดับสูงขึ้นไป หากเด็กออทิสติกเรียนในระดับชั้นประถมศึกษามีปัญหา ด้านการเรียนรู้ซึ่งอาจเกิดจากตัวเด็กเองหรือสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีผลทำให้เด็กมีความสามารถในการเรียนต่ำลง ในด้านปัญหาที่เกิดจากตัวเด็กออทิสติกที่สำคัญประการหนึ่งคือ เรื่องพฤติกรรมก้าวร้าว

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติกในโรงเรียนเรียนร่วม โดยใช้การเสริมแรงด้วยเบี้ยบรรดกรในการเล่นกับเด็กปกติ ในโรงเรียนบ้านกุศู ตำบลเวียงน้อย อำเภอเวียงน้อย จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็ก ที่มีความต้องการพิเศษและห้องเรียนคู่ขนานสำหรับบุคคลออทิสติก สำหรับกลุ่มที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กออทิสติกที่อยู่ในห้องเรียนคู่ขนาน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของวิธีการเสริมแรงด้วยเบี้ยบรรดกรในการเล่นกับเด็กปกติ
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติกในห้องเรียนเรียนร่วม ที่ได้รับการเสริมแรงด้วยเบี้ยบรรดกรในการเล่นกับเด็กปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนออทิสติกในห้องเรียนเรียนร่วมระหว่าง ก่อนและหลังได้รับการเสริมแรงด้วยเบี้ยบรรดกรในการเล่นกับเด็กปกติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติก
ที่เรียนร่วม โดยใช้วิธีการเสริมแรงด้วยเบียร์รรถรในการเล่นเกมกับเด็กปกติ

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนออทิสติกที่เรียนร่วมในโรงเรียนปกติ
ของโรงเรียนบ้านกุฎรู อำเภอเวียงน้อย จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2549 และได้รับ
การวินิจฉัยความบกพร่องจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางให้เรียนร่วมในโรงเรียนปกติได้
จำนวน 4 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษาคือ

- 2.1 ประสิทธิภาพของวิธีการเสริมแรงด้วยเบียร์รรถร
- 2.2 พฤติกรรมก้าวร้าวในห้องเรียนเรียนร่วม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **เด็กออทิสติก** หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการอย่างรุนแรง มีความล่าช้าทางด้านพัฒนาการด้านสังคม ด้านการสื่อความหมาย ภาษา และจินตนาการ มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์แสดงอย่างชัดเจน เนื่องจากหน้าที่ของสมองบางส่วนทำงานผิดปกติ โดยลักษณะดังกล่าวจะต้องปรากฏให้เห็นก่อนวัย 30 เดือน หรือ 3 ปีแรกของชีวิต ที่สำคัญมีปัญหาทางพฤติกรรมที่ก้าวร้าว จึงส่งผลให้เป็นอุปสรรคต่อการรับรู้ เรียนรู้ และการอยู่ร่วมกับคนอื่น จึงมีความจำเป็นต้องได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อปรับลดพฤติกรรมก้าวร้าว

2. **การปรับพฤติกรรม** หมายถึง การนำเอาหลักของทฤษฎีการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้กับพฤติกรรมของมนุษย์ เพื่อศึกษาถึงผลแห่งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ โดยจะต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมายพฤติกรรมที่ต้องการให้ชัดเจนก่อน

3. **พฤติกรรมก้าวร้าว** หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่จะแสดงการกระทำในลักษณะที่รุนแรงผิดปกติ เพื่อตอบสนองหรือปลดปล่อยความเครียด ความคับข้องใจ ความโกรธ และความรู้สึกที่ไม่ดีต่างๆ ซึ่งการกระทำนั้นจะก่อให้เกิดผลเสียทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นได้

4. **ประสิทธิภาพของวิธีการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร** หมายถึง ผลของการปรับพฤติกรรมโดยการใช้เบี้ยอรรถกร คือ วงกลมหน้ายิ้มเป็นตัวเสริมแรงที่วางเงื่อนไข เมื่อมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ก็จะได้รับวงกลมหน้ายิ้ม สามารถนำไปแลกเปลี่ยนเป็นสิ่งของตามต้องการได้ เป็นการประเมินตามเกณฑ์ $P_1 - P_2 = 10\%$ ซึ่งมีความหมายดังนี้

P_1 เป็นคะแนนที่ได้จากการสังเกตเมื่อสิ้นสุดการเล่นเกมนักเรียนออทิสติกกับเด็กปกติ

P_2 เป็นคะแนนที่ได้จากการสังเกตหลังจากการเล่นเกมนักเรียนออทิสติกกับเด็กปกติ ทุกเกมเมื่อการเล่นสิ้นสุดลง

5. **ผลการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวในห้องเรียนเรียนร่วม** หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของนักเรียนออทิสติกในห้องเรียนเรียนร่วม ซึ่งแสดงออกในขณะที่เรียนอยู่ในชั้นเรียน ขณะที่ครูทำการสอน หลังจากใช้วิธีการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรในการเล่นเกมนักเรียนออทิสติกกับเด็กปกติ มีความถี่ของพฤติกรรมลดลงหรือเพิ่มขึ้น โดยพฤติกรรมก้าวร้าวในที่นี้ได้แก่

5.1 **ตีเพื่อน** โดยใช้มือหรือวัตถุสิ่งของไปกระทบร่างกายของเพื่อนอย่างรุนแรง

ในห้องเรียน

5.2 ทำลายสิ่งของผู้อื่น

5.3 เสี่ยงดิ่งในห้องเรียน

5.4 แย่งของกับเพื่อนในห้องเรียน

6. **วิธีการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร** หมายถึงการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติก ในการเล่นเกมกับเด็กปกติ โดยการใช้วงกลมหน้ายิ้มเป็นตัวเสริมแรงที่วางเงื่อนไขภายในระยะเวลา 12 สัปดาห์ โดยแบ่งระยะเวลาออกเป็น 4 ระยะ ในแต่ละเกมใช้เวลา 20 นาที มีการบันทึกพฤติกรรมต่างๆช่วงเวลา สังเกต 20 วินาที บันทึก 10 วินาที เมื่อมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ก็จะได้รับวงกลมหน้ายิ้ม ถ้าผู้รับการปรับพฤติกรรมมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เล่นเกมกับเด็กปกติโดยแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวที่ผู้สังเกตบันทึกลงในแบบบันทึกน้อยกว่า 4 ครั้ง ภายในเวลาที่กำหนดให้ 20 นาที ต่อหนึ่งเกม จะได้วงกลม หน้ายิ้ม 2 ภาพ ผู้รับการปรับพฤติกรรมสามารถนำภาพไปแลกเปลี่ยนสิ่งของตามตารางที่กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนสิ่งของได้ หลังจบการทำกิจกรรมในแต่ละครั้ง

7. **การเล่นของเด็กออทิสติกกับเด็กปกติประกอบด้วยการเล่นการละเล่นต่าง ๆ กับเด็กปกติ และการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร**

7.1 **การเล่นของเด็กออทิสติกกับเด็กปกติ** หมายถึง การเล่นการละเล่นต่างๆที่นักเรียนต่างมีความชื่นชอบและมีความสุข สนุกสนาน ได้ประโยชน์จากการเล่น โดยให้เด็กปกติกับเด็กออทิสติกได้เล่นเกมด้วยกัน ไม่มีการแบ่งแยก มีลักษณะเป็นเกมที่เด็กได้มีการเคลื่อนไหว

7.1.1 **เกม** หมายถึง เกมและการละเล่นที่ผู้วิจัยคัดเลือกจากเกมและการละเล่น ที่นักเรียนต้องมีการเคลื่อนไหวตนเองและเล่นเป็นกลุ่ม เป็นเกมที่หลากหลายทั้งเกมพื้นบ้านไทย ๆ และเกม ที่เป็นสากล เพื่อสังเกตพฤติกรรมก้าวร้าวขณะที่เล่นเกมของเด็กออทิสติกกับเด็กปกติ ตลอดเวลาที่ทำการศึกษาวิจัย

7.1.2 **ระยะเวลาที่ใช้ในการเล่น** หมายถึง ระยะเวลาที่นักเรียนที่เป็นเด็กออทิสติกเล่นเกมกับเด็กปกติ โดยให้เด็กเล่นอย่างอิสระ ภายในเวลาที่กำหนดให้คือ 20 นาที

7.2 **เบี้ยอรรถกร** หมายถึง การใช้เบี้ย ดาว แด้ม หรือคะแนนเป็นตัวเสริมแรง โดยที่เบี้ย ดาว แด้ม หรือคะแนนนั้น สามารถนำไปแลกเปลี่ยนเป็นตัวเสริมแรงอื่น ๆ ได้มากกว่า 1 ตัวขึ้นไป ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้วงกลมหน้ายิ้ม เป็นเบี้ยอรรถกรและบันทึกจำนวนรูปวงกลมหน้ายิ้มที่ได้รับจากการเล่นเกมไว้

7.2.1 บัตรซึ่งบันทึกจำนวนเกมและรูปวงกลมหน้ายิ้มที่ได้รับจากการเล่นเกมของเค็กออทิสติกกับเด็กปกติโดยบันทึกจากการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว นำรูปวงกลมหน้ายิ้มไปแลกเปลี่ยนสิ่งของตามตาราง กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนสิ่งของตามตารางกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนสิ่งของที่เด็กต้องการได้ ซึ่งได้มาจากตัวเสริมแรงที่เด็กชอบ หลังจบการร่วมเล่นเกมของเค็กออทิสติกกับเด็กปกติ ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 อัตราการแลกเปลี่ยนสิ่งของ

จำนวน (ภาพ)	สิ่งของที่ได้รับ
5 ภาพ	ของเล่นไม้บล็อกประเภทตัวต่อ
10 ภาพ	นม
15 ภาพ	ขนมชั้น
20 ภาพ	ไอศกรีม
25 ภาพ	ช็อคโกแลต

7.2.2 วิธีการวัดพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียน ทำโดยที่ผู้สังเกตทำการบันทึกเวลาที่กำหนดไว้ คือ ในช่วงเวลา 20 นาที ในการเล่นเกมกับเด็กปกติ ซึ่งแบ่งเวลา 20 นาที ออกเป็นช่วงสั้นๆ เท่าๆ กัน จะเป็นช่วงเวลาระยะ 30 วินาที รวมเป็น 40 ช่วงเวลา ในช่วงเวลาที่สังเกต ถ้านักเรียนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวใดไม่ว่าจะแสดงกี่ครั้งก็ตามให้ใส่เลข 1 ลงในช่วงเวลาตรงกับพฤติกรรมที่นักเรียนแสดง และถ้านักเรียนไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวในช่วงเวลาที่สังเกตนั้น ให้ใส่เลข 0 ลงในช่วงเวลาตรงกับพฤติกรรมที่นักเรียนไม่แสดง

7.3 การเสริมแรง หมายถึง อัตราการตอบสนองของอินทรีย์หรือการแสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งคงอยู่ (Maintain) หรือเพิ่มขึ้น (Increase) หรือมีความถี่สูงขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการที่อินทรีย์ได้รับผลกระทบที่พึงพอใจ หลังจากการแสดงพฤติกรรมนั้นๆ หรือเป็นผลจากความสำเร็จในการหลีกเลี่ยง (Avoidance) หรือหนี (Escape) จากสิ่งเร้าที่อินทรีย์ไม่พึงพอใจ

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1. ระยะก่อนการทดลอง ใช้เวลาทั้งหมด 4 สัปดาห์ โดยดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

1.1 สำรวจปัญหาพฤติกรรมของเด็กออทิสติก

1.2 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยของความร่วมมือจากครูประจำชั้นประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติกลงในแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวของศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู แบบประเมินพฤติกรรมเด็กของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข และแบบประเมินพฤติกรรมเด็กของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น โดยผู้วิจัยอธิบายความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าวให้ครูทราบ แล้วคัดเลือกเด็กออทิสติกที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ต่อจากนั้นผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมก้าวร้าวอีกครั้งหนึ่ง

จากข้อมูลที่ได้มาผู้วิจัยนำมาพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ข้างต้น พบว่ามีนักเรียนออทิสติกจำนวน 4 คน ที่มีลักษณะพฤติกรรมก้าวร้าวที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เลือกนักเรียนออทิสติกทั้ง 4 คน เป็นประชากรในการวิจัย

1.3 สำรวจตัวเสริมแรง

1.4 พิกอบรมครูและผู้ช่วยสังเกต

1.5 กำหนดเกมที่ใช้

2. ระยะเวลาทดลองใช้เวลา 12 สัปดาห์ โดยแบ่งเป็น 4 ระยะ ตามลำดับดังนี้

2.1 ระยะที่ 1 (A₁) เป็นระยะรวบรวมข้อมูลพื้นฐานก่อนดำเนินการปรับพฤติกรรม ใช้เวลา 2 สัปดาห์ ดำเนินการสังเกตพฤติกรรมจำนวน 10 ครั้ง ๆ ละ 20 นาที โดยผู้วิจัยและผู้ร่วมสังเกต สังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวในห้องเรียนเรียนร่วม ในช่วงเวลาการเล่นของเด็กออทิสติกกับเด็กปกติ และคะแนนการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนออทิสติก กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 คนภายในเวลา 20 นาที ต่อ 1 เกม

2.2 ระยะที่ 2 (B₁) เป็นระยะการใช้เทคนิคการเสริมแรงด้วยเบี้ยบรรณาการ ใช้เวลา 4 สัปดาห์ดำเนินการสังเกตพฤติกรรมจำนวน 10 ครั้ง ๆ ละ 20 นาที โดยในแต่ละครั้งที่ดำเนินการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม จะแบ่งระยะเวลาในการสังเกตเป็นช่วงเวลาสั้น ๆ ใน 1 ครั้ง / 1 เกม จำนวนครั้งรวมทั้งหมดในระยะ 4 สัปดาห์ เท่ากับ 10 ครั้ง โดยในแต่ละครั้งผู้วิจัยและผู้ร่วมสังเกต สังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติกในการเล่นกับเด็กปกติ โดยให้การเสริมแรงต่อพฤติกรรมการเล่นของเด็กออทิสติกกับเด็กปกติ ด้วยเบี้ยบรรณาการ

ในระยะนี้ยังคงสังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวในห้องเรียนเรียนร่วม ในช่วงเวลาการเล่นของเด็กออทิสติกกับเด็กปกติ และบันทึกคะแนนการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติกทั้ง 4 คน

2.3 ระยะที่ 3 (A₂) เป็นระยะยุติการให้การเสริมแรงด้วยเบียร์รถกร ใช้เวลา 4 สัปดาห์ ดำเนินการสังเกตพฤติกรรมจำนวน 10 ครั้ง ๆ ละ 20 นาที โดยในแต่ละครั้งที่ดำเนินการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม จะแบ่งระยะเวลาในการสังเกตเป็นช่วงเวลานั้น ๆ ใน 1 ครั้ง / 1 เกม จำนวนครั้งรวมทั้งหมดในระยะ 4 สัปดาห์ เท่ากับ 10 ครั้ง โดยผู้วิจัยยังคงดำเนินการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวในห้องเรียนเรียนร่วม ในช่วงเวลาของการเล่นเกมกับเด็กปกติ และบันทึกคะแนนการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนออทิสติกทั้ง 4 คน

2.4 ระยะที่ 4 (B₂) เป็นระยะให้การเสริมแรงด้วยเบียร์รถกร ใช้เวลา 2 สัปดาห์ดำเนินการสังเกตพฤติกรรมจำนวน 10 ครั้ง ๆ ละ 20 นาที โดยผู้วิจัยและผู้ร่วมสังเกตสังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวในห้องเรียนเรียนร่วมในช่วงเวลาการเล่นของเด็กออทิสติกกับเด็กปกติ และคะแนนการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนออทิสติกกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 คนภายในเวลา 20 นาที ต่อ 1 เกม

3. ระยะหลังการทดลอง เป็นระยะที่พฤติกรรมก้าวร้าวในห้องเรียนเรียนร่วมของนักเรียนออทิสติกได้ลดลง และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เกิดขึ้นในชั้นเรียนมากขึ้น

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนเด็กออทิสติก ในการพิจารณาการปรับใช้วิธีการให้การเสริมแรงทางบวกด้วยเบียร์รถกร ในการแก้ไขพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติกให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของสังคม

ประโยชน์ที่ได้รับ

เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติก ของผู้ปกครอง ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้เด็กออทิสติกที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว สามารถอยู่ร่วมกับเด็กปกติได้อย่างมีความสุข